

הבנת המציאות של מלחמת שאגת הארי “עיניים לעולם”

המפגש שלפניך נבנה מתוך הבנה שבזמן שבו "איראן" נתפסת בקרב בני נוער בעיקר כאיום ביטחוני או ככותרת מאיימת בחדשות, תפקידנו כמחנכים. וזה הוא להכניס מורכבות, עומק ופנים אנושיות לשיח. המפגש נע בציר שבין המאקרו - אינטרסים של מעצמות ומפות עולמיות, לבין המיקרו, אנשים הנאבקים על חירותם. בעידן שבו המידע זורם ברשתות בצורה שטחית השיעור מזמין את התלמידים. וזה לשאול שאלות ביקורתיות על אינטרסים גלובליים, אך מסתיים בנקודת מבט מוסרית וסולידרית. **בהצלחה!**

מטרות הפעילות:

1. התלמידים. וזה יכירו את הכוחות המרכזיים המעצבים את הזירה האיראנית, מבפנים ומבחוץ, ויבינו כיצד אינטרסים מדיניים, כלכליים ואסטרטגיים של שחקנים מרכזיים משפיעים על המציאות הנוכחית.
2. טיפוח סולידריות ואמפתיה אנושית - התלמידים יצליחו לראות את "האדם שבקצה" ולפתח חיבור רגשי וערכי לבני גילם החיים תחת משטר דיכוי.

לחנכת. / להדריכה:

המפגש כולל תכנים רבים ולמידה רבה. נדרש לשים לב לזמן ומוכנות התלמידים. וזה כדי למנוע את סיום המפגש לפני הגעה לדיונים המהותיים.

מהלך הפעילות:

פיתחו את המצגת בקישור כאן ואמרו לפתיחה:

היום נדבר על המלחמה ובעיקר על איראן והעולם, נבין יותר טוב מה המניעים השונים לפריצתה ונבין שהרבה מהתשובות לעתיד תלויות בעיני המתבונן. ובסוף, נזכור שבצד השני יש גם אנשים ונשים שנמצאים. וזה תחת מתקפות טילים ומשטר דכאני ורצחני וננסה להבין מה הם. חושבים. וזה על עתידם ומצבם.

עושים עיניים | חידון להיכרות אנשי המפתח באיראן

בשקופיות יופיעו רק העיניים בלבד של דמות מפורסמת כלשהי, על התלמידים. וזה לנחש מי הדמות. שלושת הדמויות בסוף הן הדמויות הקשורות לאיראן.

הדמויות: **נועה קירל, בנימין נתניהו, דילן דרו, דונלד טרמפ, מוג'טבא חמינאי** - המנהיג העליון "הניבחר" החדש באיראן לאחר מות אביו שנהרג בהפצצות ביום הראשון של המלחמה הנוכחית.

רזא עלי פהלווי - ה-"שאה" (מלך בפרסית). מנהיג איראני השואף לדמוקרטיה חילונית. תקוות המפגינים כי יחזור להנהיג את איראן. גולה בארה"ב.

אחמד ח'ידי - מפקד משמרות המהפכה באיראן. הגוף האחראי על דיכוי המפגינים נגד המשטר ועל ביטחון הפנים.

מפת האינטרסים | העם האיראני והעולם

הראו את הסרטון של כאן 11 המסכם את המלחמה והמצב באיראן עד כה. **שאלו ובקשו** תשובות בצ'ט בסוף הסרטון:

- על מה האיראנים מפגינים? למה?
- זה גם מה שישראל וארה"ב היו רוצות שיקרה?

העבירו לשקופית הבאה של טראמפ שאומר שהוא מגיע לעזור למפגינים. **הזמינו לכתובה בצ'ט או להגיד:**

- למה טראמפ רוצה לעזור למפגינים?
- מה המטרה של ארה"ב למלחמה מול איראן?

מטרת השימוש במפה בחלק זה היא לחשוף בפני התלמידים כי המלחמה באיראן אינה סכסוך מקומי, אלא זירת התגוששות גלובלית המונעת על ידי אינטרסים גלויים וסמויים. השקופיות מציגות כיצד המלחמה קשורה למאבקי כוח על שליטה כלכלית, אנרגטית ואזורית של חלק ממדינות העולם. יש לציין שקצרה היריעה מלהכיל את כל האינטרסים כולם. אין צורך להכביר במילים, רק מעבר בקצרה על הכתוב, בכדי להעביר את ההבנה המרכזית כי הסכסוך אינו רק בין ישראל ארה"ב ואיראן.

הציגו את מפת המזרח התיכון והסבירו: מראה עכשיו למה המלחמה עם איראן מעניינת את העולם ומה לכל מיני מדינות לעסוק במלחמה. נפגוש מושגים שאולי שמעתם. בחדשות כמו מייצרי הורמוז ונסביר אותם.

שקופית 1:

- **הפרוקסי** - איראן פעלה בשיטה זו כדי לקדם את מטרותיה של מזרח תיכון של איסלאם קיצוני. הפרוקסי היא בעצם רשת של מיליציות וארגוני טרור הממומנים ומודרכים על ידי איראן כדי להילחם את מלחמותיה מרחוק. רובן מוכרות לנו מקרוב - חמאס והג'יהאד האסלאמי בעזה, חיזבאללה בלבנון, חות'ים בתימן, המליציות השיעיות בעיראק, וקבוצות מיליציות נוספות בסוריה. **הציגו את שלוחות המשטר האיראני על המפה.** הראו את יצירת טבעת האש הנוצרת בכוונה מסביב ישראל.
- **מטרתה הראשית של ישראל היא פירוק האיום האיראני, גם הגרעיני וגם טבעת האש סביבה.**

שקופית 2:

- **מייצרי הורמוז** - 20% מאספקת הנפט והגז הטבעי העולמי עובר דרכם. לסגירתם יש משמעות כלכלית גלובלית:
- מחירי הדלק עולים בחדות - **אירופה** החשש מעליית מחירי הדלק עשוי להוביל להעדפת עמדה ניטרלית של "ישיבה על הגדר".
- **רוסיה** נראה כי המשך הלחימה משרת את מחירי האנרגיה שהיא מייצאת לאירופה כספקית בלעדית כמעט ומאפשר לה להסיט את תשומת הלב מהחזית באוקראינה.
- **ארה"ב** - שואפת לחזק את ההובלה שלה במזרח התיכון מול המדינות המתחרות בה (רוסיה וסין). חלק מרכזי בכך הוא הניסיון לשמור על הדולר האמריקאי כמטבע העיקרי שבו סוחרים נפט בעולם, מה שמעניק לה כוח כלכלי אדיר.
- **סין** - מצד אחד, היא שואפת לחזק את המטבע שלה (היואן) מול הדולר כדי לצבור כוח עולמי. מצד שני, היא מעדיפה גם היא "לחכות על הגדר" ולראות מי ינצח כדי שתוכל להמשיך לעשות עסקים עם הצד החזק ביום שאחרי.

שקופית 3:

- **המאבק הדתי איסלאמי בין הסונים והשיעים** - המתח ההיסטורי בין הסונים לשיעים מהווה גורם משפיע על עמדת ערב הסעודית. החלשת כוחה של איראן עשויה להיתפס מבחינתה כהזדמנות לצמצום ההשפעה הדתית והפוליטית של הציר השיעי במזרח התיכון.

שקופית 4:

- **הראו היכן ממוקמות נסיכויות המפרץ** - קאטר, איחוד האמירויות (בתוכה דובאי ואבו-דאבי) ובחריין. הנסיכויות סופגות הפצצות מאיראן למרות שלא נערכו למערכה ולא צפו להתמודד עם איום כזה. בשל חוסר המוכנות והפגיעה בשטחן, ייתכן שישאפו לסיוע מהיר של המלחמה.

ובכל זאת העם האיראני | סרטון וסיכום

הראו את הסרטון של אליקה לה-בון בו היא מדברת על העם האיראני שצריך להיות במרכז המערכה תוך ההבנה שיש לכל מדינה אינטרס משלה כלפי איראן. לא ייתכן שינוי אמיתי במציאות אם לא העם האיראני הוא זה שיסיים את המערכה.

שאלו:

- מה היא מנסה להגיד לעולם?
- למה זה מתחיל ונגמר בעם האיראני?

סיכום:

למדנו היום על המלחמה, שאין תשובות ברורות ומוחלטות וקשה מאוד להגיד מה יהיה. בתוכה יש את העם האיראני שמבקש חופש לעצמו ומקווה שהמלחמה הזו תביא לכך. בסופו של דבר חיים אנשים פשוטים כמוני כמוכם במזרח התיכון ובעולם שרק רוצים לחיות בחופש ובשקט. מקווים שיהיה לכולנו המשך ימים שקטים.

לסיום: כתבו בצ'ט משהו שהייתם רוצים. ות להגיד לנערה. איראנים בגילכם עכשיו.

נמליץ להעביר שני שיעורים נוספים הנוגעים למצב הנוכחי ויכולים לשמש המשך לשיח ולרעיונות המובאים כאן. הראשון - **צריכת חדשות בריאה בזמן מלחמה** והשני - **"שאגת הארי" אתגרי מול המלחמה** המון בהצלחה!